

Handläggare
Linnéa Lundbäck
Telefon: 08-50810063**Till**
Norra innerstadens stadsdelsnämnd
2026-06-11

Skrivelse från (C), (M) och (L) om att etablera en fritidsbank i Norra innerstadens stadsdel

Svar på skrivelse från Daniele Fava (C), Petra Gardos Ek m.fl. (M) och Alexander Zejlön (L)

Förvaltningens förslag till beslut

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 26 mars inkom Daniele Fava (C), Petra Gardos Ek m.fl. (M) och Alexander Zejlön (L) med en skrivelse om att etablera en fritidsbank. Nämnden beslutade att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

I skrivelsen beskrivs att Fritidsbanken har öppnat en verksamhet i Skärholmen och skribenterna anför att fler stadsdelsnämnder inom staden bör etablera en Fritidsbank. I skrivelsen ställs fyra frågor till förvaltningen. Frågorna handlar bland annat om det finns planer på att etablera en Fritidsbank inom Norra innerstaden, om förvaltningen haft dialog med Skärholmens stadsdelsförvaltning om erfarenheter av deras verksamhet samt vilka lokaler som skulle vara lämpliga för en Fritidsbank inom stadsdelsnämndsområdet.

I förvaltningens svar beskrivs att förvaltningen delar skribenternas uppfattning om att en verksamhet som Fritidsbanken eller motsvarande kan bidra med positiva effekter såväl för social inkludering, folkhälsa som klimatansvar. I dagsläget planerar förvaltningen inte för att etablera en fritidsbank på det sätt som beskrivs i skrivelsen. Förvaltningen har däremot under året etablerat tre aktivitetsboxar på tre olika platser inom stadsdelsnämndsområdet med syftet att tillgängliggöra utrustning för sport, lek och träning för fler. Om ett fritidsbibliotek eller en fritidsbank ska etableras inom stadsdelsnämndsområdet ser förvaltningen att det vore fördelaktigt att samverka med idrottsnämnden.

Bakgrund

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 26 mars inkom Daniele Fava (C), Petra Gardos Ek m.fl. (M) och Alexander Zejlön (L) med en skrivelse om att etablera en fritidsbank. Nämnden beslutade att överlämna skrivelsen till förvaltningen för beredning.

Ärendet

I skrivelsen beskrivs att Fritidsbanken under år 2024 öppnade en verksamhet i Skärholmen. Genom Fritidsbanken går det att låna friluftsför- och sportutrustning gratis. Verksamheten tar emot sport- och friluftsförutrustning som inte längre används och reparerar, återanvänder och lånar ut så mycket som går.

Fritidsbanken är enligt skribenterna en nationell ideell förening med ett färdigt lånesystem, gemensam webbplats, etablerade rutiner och utbildningsstöd. Vid anslutning till Fritidsbankens organisation ges stöd i uppstart och tillgång till ett nationellt nätverk samt att utrustning kan lånas mellan orter.

I stadens budget uppmuntras stadsdelsnämnderna att starta egna fritidsbibliotek, vilket vissa nämnder också har gjort. Skribenterna menar att detta är olyckligt eftersom det redan finns ett etablerat och välfungerande koncept inklusive samordning genom Fritidsbanken. Skribenterna anför att fler stadsdelsnämnder inom staden bör ta steget och etablera en Fritidsbank. Detta skulle enligt skribenterna bidra till att stärka social inkludering, folkhälsa och klimatansvar.

I skrivelsen ställs fyra frågor till förvaltningen:

1. Finns det planer på att etablera en Fritidsbank i Norra innerstaden? Om inte, vilka skäl ligger bakom att avstå från detta koncept?
2. Har förvaltningen haft dialog med Skärholmens stadsdelsförvaltning om erfarenheter och effekter av deras verksamhet?
3. Har förvaltningen utrett skillnader i kostnad, administration och kvalitet mellan att ansluta sig till Fritidsbanken och att driva ett fristående fritidsbibliotek?
4. Vilka lokaler i stadsdelen skulle kunna vara lämpliga för en Fritidsbank, exempelvis i anslutning till idrottsanläggningar, skolor eller centrum?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitetsavdelningen i samråd med socialtjänstavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nedan följer förvaltningens svar på de frågor som ställs i skrivelsen.

Finns det planer på att etablera en Fritidsbank i Norra innerstaden? Om inte, vilka skäl ligger bakom att avstå från detta koncept?

Förvaltningen ser många fördelar med att sport- och friluftsutrustning som inte längre används kan lånas ut och återanvändas. Precis som skribenterna lyfter så kan det möjliggöra för personer eller familjer som saknar ekonomiska möjligheter att köpa ny utrustning att få chans att prova på nya och fler aktiviteter, samtidigt som det ur ett miljö- och klimatperspektiv är fördelaktigt att återanvända det som redan finns istället för att köpa nytt. Förvaltningen delar således skribenternas uppfattning om att denna typ av verksamhet kan bidra med positiva effekter såväl för social inkludering, folkhälsa som klimatansvar.

I dagsläget planerar förvaltningen dock inte för att etablera en fritidsbank på det sätt som beskrivs i skrivelsen. Förvaltningen har däremot under året etablerat tre aktivitetsboxar på tre olika platser inom stadsdelsnämndsområdet med syftet att tillgängliggöra utrustning för sport, lek och träning för fler. Utrustningen i aktivitetsboxarna kan lånas gratis med hjälp av en app. Innehållet är anpassat efter vilka aktiviteter som kan utövas på den specifika platsen och byts ut efter säsong. På så sätt kan utrustningen komma många till del och bidra till aktivitet, lek och träning för fler. Förvaltningen kommer att utvärdera hur aktivitetsboxarna fungerar och används.

Har förvaltningen haft dialog med Skärholmens stadsdelsförvaltning om erfarenheter och effekter av deras verksamhet?

Nej, förvaltningen har inte haft dialog med Skärholmens stadsdelsförvaltning om deras erfarenheter eller effekter av deras verksamhet.

Har förvaltningen utrett skillnader i kostnad, administration och kvalitet mellan att ansluta sig till Fritidsbanken och att driva ett fristående fritidsbibliotek?

Nej, förvaltningen har inte utrett skillnader i kostnad, administration och kvalitet mellan att ansluta sig till Fritidsbanken och att driva ett fristående fritidsbibliotek.

Vilka lokaler i stadsdelen skulle kunna vara lämpliga för en Fritidsbank, exempelvis i anslutning till idrottsanläggningar, skolor eller centrum?

Förvaltningen ser att ett fritidsbibliotek eller en fritidsbank skulle kunna passa på olika platser. I stadens budget för 2026 beskrivs att stadsdelsnämnderna om möjligt ska söka samverka med idrottsnämnden om nya fritidsbibliotek i anslutning till

idrottsanläggningar för en ökad tillgänglighet och lägre driftkostnader. Utöver idrottsanläggningar ser förvaltningen att det skulle kunna passa i anslutning till barn- och ungdomsverksamheter som till exempel parklekar eller ungdomsgårdar. Det skulle kunna innebära synergieffekter genom att nya målgrupper lockas till såväl de öppna barn- och ungdomsverksamheterna som till fritidsbiblioteket eller fritidsbanken. Det finns dock utmaningar bland annat vad gäller utrymme. Ett fritidsbibliotek eller motsvarande kräver gott om utrymme för att kunna ta emot och förvara utrustning vilket nuvarande öppna fritidsverksamheter inte är anpassade för. Om en extern lokal ska hyras in är det kostsamt, i synnerhet i innerstaden. Förvaltningen ser därför att samverkan med idrottsnämnden vore fördelaktig, bland annat utifrån utrymmesmässiga och ekonomiska aspekter samt utifrån kopplingen till sport och idrott. I syfte att bidra till en mer jämlik möjlighet till en aktiv fritid ser förvaltningen att en central placering som kan nå många vore att föredra om ett fritidsbibliotek ska etableras inom stadsdelsnämndsområdet.

Förvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Jesper Ackinger
Stadsdelsdirektör
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
Avdelningschef
Norra innerstadens
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Skrivelse om att etablera en fritidsbank i Norra innerstadens stadsdel

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, Stadsdelsdirektör	2026-05-29
Maria Härenstam, Avdelningschef	2026-05-29